

SANAYİ VE ZİRAATTE KULLANILAN ZEHİRLİ MADDELERİN ECZANELERDE SURETİ HIFIZ VE ALIM SATIMI HAKKINDA TALİMATNAME

Bakanlar Kurulu Karar Tarihi: 28.12.1927 No: 6000

Madde 1 – Bu talimatnamenin nihayetindeki zeyilde münderiç bilumum ecza ve mevaddı kimyeviyeenin ecza ticarethaneleri ile sanayi ve ziraatta müstamel mevaddı kimyeviye satmağa müsaade almış olan mağaza ve dükkanlarda sureti muhafazası ve alıcıya tevdiî aşağıdaki maddelerde gösterildiği veçhile yapılır. Eczanelerde zehirli maddelerin gerek muhafazası ve gerekse reçete ile satışı, hususi talimatnamesindeki ahkama tevfikan icra edilir.

Zehirli Maddelerin Muhafazası

Madde 2 – Bütün zehirli maddeler buldukları mahallerde diğer eşyadan tamamıyla ayrı ve muntazam bir surette muhafaza edilecek ve yenecek ve içilecek şeyleri havi kapların yakınında veya üzerinde bulunmayacaktır.

Madde 3 – Zehirli maddelerin kaffesi mayi veya sulp olduğuna göre iktiza eden şekillerde yapılmış ve sıkı surette kapanacak tarzda kapakları havi şişeler veya kaplar derununda muhafaza olunur. Zehirli nebatat veya zehirli nebatat aksamı iyice kapanabilir kutu ve sandıklar derununda saklanır. Boyalar ile zeyildeki (B) ve (C) cetvellerinde yazılı maddelerden hava temasıyla tahallül ve tagayyür etmeyenler çekmeceler derununda muhafaza olunabilirse de bu çekmeceler güzelce kapanabilir bir halde olmalı ve muhteviyanın toz halinde etrafa dökülmesine mani olacak surette imtizaçlı yapılmış bulunmalıdır.

Madde 4 – Zehirli maddeleri havi kaplar üzerine kalın yazı ile (zehir) kelimesi ve altında muhtevi olduğu zeyilde gösterilmiş olan isimleri yazılır. Ayrıca küçük yazı ile o maddenin mahallen ve halk arasında kullanılan ismi de işaret olunur.(A) cetvelinde yazılı maddelerin ismi beyaz üzerine kırmızı (B) ve (C) cetvellerinde zikredilenler beyaz zemin üzerine siyah olarak ve sabit surette yazılı olmalıdır. Madeni hamızlarla kesif kalevi mahlüller ve brom ve iyodu muhtevi şişeler üzerine muhtevi olduğu maddelerin isimleri beyaz üzerine usulü mahsusası veçhile hakkedilmiş bulunmalıdır.

Madde 5 – (A) cetvelinde yazılı olan zehirler her tarafı sağlam ve gayrikabili nüfuz bir duvar ile mahdut hususi bir odada diğer zehirli maddelerden ayrı olarak muhafaza edilir. İmtizaçlı olmak ve kafi derecede sihani haiz bulunmak şartıyla bu zehirli maddeler odasının ahşap bölme ile ve büyükçe bir dolap halinde tefrik edilmiş olması da caizdir. Bu kısımlar, içinde çalışılmaya müsait derecede aydınlık olmalı ve mağaza veya dükkanın sair aksamından iyice kapanabilen ve kilitli bir kapı ile ayrılmalıdır. Kapının üzerine gayet okunaklı surette yazılmış (zehir) levhası talik olunur. Zehirli maddeler odasına mağaza veya

dükkan sahibi veya onun tarafından memur edilmiş olan adamından başkasının girmesi memnu olup lüzum ve ihtiyaç zamanı haricinde kapısı daima kilitli bulunur.

Madde 6 – Zehirli maddeler odasında muhafaza edilen zehirler “3” üncü maddede gösterilen kaplar derununda olarak muntazam bir surette veya küçük dolaplar içerisinde veyahut raflar üzerinde saklanır. Dolaplar veya raflara vaz’ı mümkün görülmeden zehirlerin zurufu şeraiti lazimesi haiz olduğu halde zemin üzerine de vazolunabilir. Bu oda derununda yalnız bu zehirleri tartmağa mahsus bir terazi bulunur.

Madde 7 – Fosfor ve fosfor ile imal edilmiş mevaddı semmiye zehir odasında, ayrıca ve behemehal ateşten masun olarak ihzar edilen hususi bir mahalde hıfzolunur. Beyaz fosfor su içinde saklanmalıdır. Sut ve potas rutubet ve ateşten masun bir halde ve kapalı olarak muhafaza edilmeli ve mayi Parafin ve saire gibi hava nüfuzuna mani bir madde içinde mağtus olmalıdır.

Madde 8 – Zeyilde muharrer bütün zehirli maddelerin her sınıfı için ayrı terazi ve kaşık bulundurulacak ve kaşıklar her defa istimalden sonra temizlenecektir. Bu terazi ve kaşıkların üzerinde aşkar ve nazarı dikkati calip bir surette “Zehir” kelimesi yazılı olmalıdır. Zehirli boyaları muhtevi kaplar derununda yalnız o boya için ayrı bir kaşık bulunur. Çok miktarda zehirli maddeler zurufu ile veznedildiği halde ayrı bir terazi istimali mecburi değildir.

Zehirli Maddelerin Alıcıya Verilmesi

Madde 9 – Zehirli maddeler alıcıya behemehal ticarethane veya dükkan sahibi veyahut bu iş için kendisi tarafından tavzif edilmiş mahsus adamı tarafından verilir.

Madde 10 – Zeyildeki (A) ve (B) ve (C) cetvellerinde münderiç zehirli maddelerin ithalat ve ihracatı sahifeleri müteakip numaralı bir defterin hanei mahsusuna tarihi itasıyle miktarı ve alan şahıs sıra numarasıyla kaydolunur. Bu defterler mahallin en büyük memuru sıhisi tarafından musaddak olmalıdır. Kuyudat zehirli maddenin itasını mütaakiben hemen veren tarafından icra edilir. Ecza ticarethanelerinde afyonu tıbbi ve morfin, diyasetil morfin, kokain ve milhleri ve esrar gibi muhaddirat için ayrıca musaddak bir ithalat ve ihracat defteri tutularak bu maddelerin mevridi ve toptan eczacılara ve resmi müessesata satış miktarı tarih sırasıyle işaret olunur. Defterler hitamından sonra on sene müddetle satıcının nezdinde muhafaza edilecektir. Toptan zehirli maddeler satan tüccarlar tarafından perakendecilere, müessesatı resmîyeye, büyük sanayi erbabına verilen çok miktarda zehirli maddeler ayrıca bir deftere kaydolunur.

Madde 11 – Zehirli maddeler bayileri bu gibi maddeleri sınai veya ilmi maksat için aldıklarına kani olmadığı kimselere ita etmeyeceklerdir. Bu gibi hallerde zehirli maddenin verilmesini talep eden şahsın ismini ve hüviyetini ve talep ettiği zehrin miktarını gösterir bir makamı resmiden (heyeti sıhhiye, belediye, polis, heyeti ihtiyariye) ita edilmiş bir vesika talep etmeğe mecburdur. Bu vesikalar iki hafta müddet için muteber olup ancak bir defa zehir itasına mahsustur.

Madde 12 – On dört yaşından aşağı çocuklara her ne suretle olursa olsun zehirli maddeler verilmesi memnudur.

Madde 13 – Zeyildeki (A) ve (B) cetvellerinde yazılı zehirlerin alınmasını mütaakıp zehiri alan kimse tarafından imzalı veya mühürlü bir makbuz verilir. Bu makbuzlar üzerine satıcı tarafından zehir defterindeki numara tahrir olunduktan sonra on sene müddetle muhafaza olunur.

Madde 14 – Zehirli maddeler behemehal kapalı ve imtizaçlı kaplar derununda verilir.(B) ve (C) cetvellerinde yazılı maddelerden hava temasında tahallül ve tagayyür etmeyenler etrafa dökülüp saçılmasına meydan vermeyecek surette yapılmış mukavva kutular içinde verilebilir. Bu kaplar ve kutular üzerinde (zehir) kelimesi ve kabin muhtevi olduğu maddenin cinsi ve satanın ismi yazılı olacaktır.

Madde 15 – Zehirli maddelerin yiyecek ve içecek şeylerin muhafazasına veya ihzarına mahsus ve her türlü yanlışlığa müsait kaplar derununda itası memnudur.

Madde 16 – Sanat ve ziraatta kullanılan zehirli ve müessir maddeler satmak için müsaade alanlar hangi maddelerin satışı için müsaade almış iseler yalnız dükkanlarında o maddeleri bulundurmağa salahiyettardır. Başka nevi maddeleri bulundurmaları ve alıcıya vermeleri memnudur.

Madde 17 – Talimatnameye merbut (A), (B), (C) cetvellerinde münderiç olmayıp tababet ve sanayi ve ziraatte kullanılan diğer semli ve müessir maddeler derecei tesir itibariyle muadilleri bulunan maddeler gibi hıfzedilir ve satılırlar.

Madde 18 – Bu talimatname ahkamına muhalif hareket edenler hakkında kanuni mahsusasında münderiç ahkam tatbik edilir ve evamiri Hükümete muhalif hareketlerinden dolayı takibatı kanuniye icra edilir.

Madde 19 – İşbu talimatname neşri tarihinden muteberdir.

CETVEL - A

1 – Hamızı arseniki, hamızı arsenik ve bilümun arsenik emliha mürekkebat ve müstahzaratı, arsenikli boyalar.

2 – Hamızı kiyanusi ma, kiyanusi potasyum ve bilümun hamızı kiyanusi ma emlihası.

3 – Hamızı filoori ma

4 – Hamızı klor ma (arseniki havi)

5 – Hamızı kibrit (arseniki havi)

6 – Akonitin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

7 – Arsasetin

8 – Atropin bütün mürekkebat ve müstahzaratı

9 – Brüsün ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

10 – Kürar ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

- 11 – Kantaridin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 12 – Kolşisin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 13 – Datürin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 14 – Emetin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 15 – Dijitalin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 16 – Eritloflein ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 17 – Ergotinin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 18 – Homatropin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 19 – Hiyosin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 20 – İdrastinin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 21 – Hiyosiyamin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 22 – Nikotin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 23 – Nitrogliserin (mahlülleri)
- 24 – Fosfor ve fosforla ihzar olunan fare ve sair haşerat itlafına mahsus müstahzarlar.
- 25 – Fizostigmin, bilümüm mürekkebat ve müstahzaratı
- 26 – Pikrotoksin
- 27 – Civa emliha ve mürekkebatı
- 28 – Skopolamin bilümüm mürekkebat ve müstahzaratı
- 29 – Strofantin bilümüm mürekkebat ve müstahzaratı
- 30 – Striknin bilümüm mürekkebat ve müstahzaratı
- 31 – Süprarenin, adrenalin, epirenin
- 32 – Üran ve emlihası (üranlı boyalar)
- 33 – Veratrin, bilümüm mürekkebat ve müstahzaratı

CETVEL – B

- 1 – Asetanilit
- 2 – Adonis vernalis evrakı - avcı otu
- 3 – Agarisin
- 4 – Akonit - kurt boğan - yaprak, kök, sibiğ ve hulasa
- 5 – Hamızı agarik
- 6 – Hamızı feniletıl barbitürık (lüminal) ve emlihası
- 7 – Hamızı dietıl barbitürık (veronal) ve emlihası
- 8 – Hamızı klor hillı salıs
- 9 – Hamızı krom
- 10 – Hamızı hummaz
- 11 – Alipin ve emlihası
- 12 – Apomorfin ve emlihası
- 13 – Anestezin

- 14 – Arekolin ve emlihası
- 15 – Belladon – güzel avret otu – yaprak, kök, sibiğ, hulasa ve şurubu
- 16 – Brom
- 17 – Brom etil
- 18 – Bromal
- 19 – Bromoform
- 20 – Butil maiyeti kloral
- 21 – Kalabar hulasa, büzür ve sibiğ
- 22 – Kardol
- 23 – Kloralformamit
- 24 – Kloral
- 25 – Klor nemil
- 26 – Krizarobin
- 27 – Kokain ve emlihası
- 28 – Konvallamarin ve emlihası
- 29 – Konvalların ve emlihası
- 30 – Esrar, hulasa ve sibiğ
- 31 – Kodein ve emlihası bütün mürekebat ve müstahzaratı
- 32 – Kantarit – kuduz böceği – bütün mürekebat ve müstahzaratı
- 33 – Sigü – baldıran – evrak ve hulasası
- 34 – Kolşik – çidem – hulasa, sibiğ, kökü, tohum ve şarabı
- 35 – Dijital – yüksük otu – yaprak, hulasa ve sibiğ
- 36 – Elaterin
- 37 – Ökodal
- 38 – Öforp
- 39 – Sent inyas baklası, hulasa büzuru ve müstahzaratı
- 40 – Fujermal – serhas müzekker ve hulasası
- 41 – Formaldeit
- 42 – Gayakol
- 43 – Jelsemiyüm, kökü ve hulasası
- 44 – Gomm - gut
- 45 – Heroin ve emlihası (diasetil morfin)
- 46 – Hardal zeyti tayararı
- 47 – Taflan zeyti tayararı
- 48 – Kroton yağı
- 49 – Acı badem yağı
- 50 – Konopot yağı
- 51 – Hidrastis, kök ve hulasa

- 52 - Altinkökü - ırkuzzehp - kök, sibiğ,hulasa ve şarabı
- 53 – Jalapa ratenci hulasa ve sibiğ
- 54 – Jüskiyam, yaprak, hulasa ve sibiğ
- 55 – Laktükaryüm, yaprak, hulasa ve usaresi
- 56 – Morfin ve emlihası ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 57 – Narsein ve emlihası ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 58 – Narkotin ve emlihası ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 59 – Nitrat darjan - Cehennem taşı
- 60 – Nitrobenzol
- 61 – Nitrit damil
- 62 – Novokain ve emlihası
- 63 – Afyon ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 64 – Paraldehit
- 65 – Pelletiyerin ve emlihası
- 66 – Polikarpin ve emlihası
- 67 – Pental
- 68 – Pirogallol hamızı afas
- 69 – Rezorsin
- 70 – Sabin,zeyt ve hulasası
- 71 – Santonin
- 72 – Strofantüs,büzuru ve sibiğ
- 73 – Sülfonal
- 74 – Stiptisin
- 75 – Sakammone - mahmude - ratenç,hulasa ve sibiğ
- 76 – Tartariyeti potas ve antimuvan
- 77 – Tallin
- 78 – Yuhimbin bütün müstahzarat ve mürekkebatı

CETVEL – C

- 1 – Halliyeti esrep
- 2 – Halliyeti esrep (mayi)
- 3 – Hamızı azot ve % 15 ve daha ziyade nisbette hamızı azot mahlülleri
- 4 – Hamızı klor ma (arseniksiz) ile % 15 ve ziyade nispetteki hamızı klor ma mahlülleri
- 5 – Hamızı kibrit (arseniksiz) ve % 15 ten fazla hamızı kibrit mahlülleri
- 6 – Saf ve gayri saf hamızı fenik ile % 5 ten fazla mahlülleri
- 7 – Hamızı pikrik ve mürekkebatı
- 8 – Gümüş emlahı
- 9 – Baryum ve mürekkebatı (kibriti baryüm müstesna)

- 10 – Sani humaziyeti potasyüm
- 11 – Sani kromiyeti Potasyüm
- 12 – Sani kromiyeti sodyum
- 13 – Klor antimuman
- 14 – Kadmiyüm ve mürekkebatı
- 15 – Antimuman, baryüm, kurşun, krom, gom - gut, kadmiyum, hamızı pikrik, boya ile kalayı muhtevi boyalar (Kibriti baryüm, humuzu krom, kibriti kadmiyüm, kibriti kalay, kibriti tutya, humzu tutya, humzu kalay müstesna)
- 16 – Kromiyeti potas
- 17 – Kloriyeti potas
- 18 – Kafein ve mürekkebatı
- 19 – Ebuçehil karpuzu (hulasa ve sibği) kolokint
- 20 – Kreozot
- 21 – Krezol ve mürekkebatı krezol sabunu lizol ve emsali
- 22 – Nuhas emlahı
- 23 – Kalomel
- 24 – Taflan suyu
- 25 – Acı badem suyu
- 26 – Çavdar mahmuzu ile ergotin
- 27 – Kalay (emlahı)
- 28 – İyot ve mürekkebatı
- 29 – İyotnemil
- 30 – Lobeli (yaprağı ve sibği)
- 31 – Altın emlahı
- 32 – Potasyum
- 33 – Potasin % 5 den fazla mahlülü
- 34 – Potası muhrik
- 35 – Parafenilen diyamin (emlahı, mahlülü, müstahzaratı)
- 36 – Ada soğanı hulasa, sibği ve şarabı
- 37 – Sodyum
- 38 – Sudu muhrik
- 9 – Sudu muhrikin yüzde % 5 ten fazla mahlülü
- 40 – Kibriti karbon
- 41 – Tutya (emlah)

UYUŞTURUCU MADDELERİN MURAKABESİ HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası: 2313 Kabul Tarihi: 12.06.1933

Resmi Gazete Yayımlı Tarihi: 24.06.1933 Sayı: 2435

Madde 1 – Tıbbi afyon ile müstahzaratının ve morfin ve bütün milhlerinin ve morfinin uzvi hamızlarla veya küül cezriyle birleşmesinden mütehasıl bütün eterlerinin ve bunların milhlerinin ve koka yaprağı, ham kokain ve kokain ekgonin ve tropokokain ile bütün milhlerinin ve yüzde 0,20 gramdan fazla morfin ve milhlerini ve yüzde 0,10 gramdan fazla kokain ve milhlerini muhtevi bütün müstahzarların ve ökodal (Eugodal), dikodit (Dicodide) ve Dilodit (Diloudide), Asedikon (Acedicone) ve bunların terkibi kimyevinde bulunan maddelerde bütün müstahzarlarının ithal, ihraç ve memleket içersindeki satışı Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletinin murakabesine tabidir. ¹

Madde 2 – 2108 numaralı kanuna merbut afyon mukavelenamesinde tarif edilen ve müstahzar afyon namı verilen maddenin ihzar, ithal, ihraç ve satışı memnudur.

Madde 3 – (Değişik: 22/5/1979 -2236/1 md.)

Münhasıran esrar yapmak için kenevir ekilmesi ve her ne şekilde olursa olsun esrarın ihzar, ithal, ihraç ve satışı yasaktır.

Madde 4 – Birinci maddede yazılı olan cisimlerden mahsus kanununa tevfiikan inhisar altına alınanların memlekete ithali için inhisar idaresince Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletinden müsaade alınır ve bunun için hangi nevi maddenin ne miktarda ve nereden ve ne vasıta ile celbedileceği bildirilir. Talep edilen miktarın memleket tıbbi ve ilmi ihtiyacından fazla olmadığı Vekaletçe tensip olunduktan sonra bir ithal vesikası verilir.

Madde 5 – Uyuşturucu maddelerin ithaline mahsus vesika ibraz edilmedikçe gümrüklerden bu gibi maddelerin ithaline müsaade edilmez. Vesikalarda yazılan miktarın bir defada ithali şarttır. Altı ay içinde ithal edilmeyen uyuşturucu maddelere ait vesikalar muteber değildir.

Madde 6 – Uyuşturucu maddelerin ithaline mahsus olarak verilen vesikaların bir sureti bu maddeleri ihraç edecek memleketin uyuşturucu maddeler murakabesine memur makamına Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletince gönderilir.

Madde 7 – Birinci maddede zikredilen cisimlere ait müstahzarlardan inhisar altına alınmamış olanlarının memlekete ithaline ve bütün uyuşturucu maddelerin memleket dahilindeki satışına ancak hususi kanunlarına tevfiikan icrayı sanata müsaade alarak eczane

¹ 12.4.1988 tarih ve 19783 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 88/12773 sayılı Kararname ile Fenetyline isimli kimyasal madde ve tuzlar ile bu maddeleri ihtiva eden müstahzarlar da bu Kanun kapsamına alınmışlardır.

veya ticarethane açmış eczacılar ve ecza ticarethaneleri sahipleri mezundurlar.

Bunların getirecekleri inhisar altına alınmamış uyuşturucu maddeler müstahzarlarının memlekete ithali hakkında da dördüncü, beşinci ve altıncı maddeler hükümleri caridir.

Madde 8 – İnhisar İdaresince tesis edilecek fabrika tarafından yapılacak uyuşturucu maddeler ve müstahzaratının memleketten çıkarılması için ihraç edilecek memleketin salahiyettar makamından alınmış bir ithal vesikası Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletine tevdi olunur. Vekaletçe vesikanın sıhhati ve ihraç edilecek miktarın munhasıran tıbbi ve ilmi ihtiyaca yarayacağı tebeyün ettikten sonra bir ihraç vesikası verilir.

Madde 9 – Uyuşturucu maddeler ihracına mahsus vesika ibraz edilmedikçe gümrüklerden bu gibi maddelerin ihracına ve nakil vasıtalarına tahmiline müsaade edilmez. Bu vesikalar üç ay için muteberdir ve ihtiva ettikleri miktarların bir defada ihracı şarttır.

Madde 10 – Uyuşturucu maddelerin ihracına mahsus olarak verilen vesikaların bir sureti bu maddeleri ithal edecek memleketin uyuşturucu maddeler murakabesine memur makamına Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletince gönderilir.

Madde 11 – Birinci maddede zikrolunan uyuşturucu maddelere ait olup bu kanun mucibince murakabeye tabi tıbbi müstahzarlardan inhisar altına alınmayanların memlekete ihracına yalnız evvelce hususi kanuna tevfikan ruhsatname almış eczacılarla laboratuvar sahipleri mezundur. Bunların memleketten çıkması hakkında da sekizinci, dokuzuncu ve onuncu maddeler hükümleri caridir.

Madde 12 – Devletçe aktedilmiş itilafnameler hükümleri haricinde ham afyonun Türkiyeye ithali memnudur. Uyuşturucu maddeler inhisar idaresi ihraç edilecek memleketin alakadar makamından verilmiş ithal vesikası olmadıkça ham afyon ihraç edemez ve yapılan ihracatı en nihayet bir hafta zarfında miktarı, hangi memlekete ve kimin namına gönderildiği, ithal vesikası tarih ve numarasıyla beraber Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletine bildirilir. Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletince ithal vesikası veren memleketin salahiyettar makamına haber verilir.

Madde 13 – Ham afyon ve diğer uyuşturucu maddelerin kaffesi veya bir kısmı hakkında ithal vesikası vermeyen memleketlere ihraç olunacak bu maddelerin ihracına müsaade için ithal vesikası istenmez. Yalnız birinci maddede yazılı uyuşturucu maddelerin ihraç müsaadesi verilebilmek için gönderilecek miktarın tıbbi ihtiyaca mahsus olduğuna kanaat hasıl olması lazımdır. İhraç müsaadesi alakadar memleket sıhhat makamlarına da bildirilir.

Madde 14 – Uyuşturucu maddelerin tekrar ihraç edilmek üzere ithali memnudur. Transit olarak gelen uyuşturucu maddeleri havi kaplar gümrüklerce mühürlenir.

Madde 15 – Uyuşturucu maddelerin memleket dahilinde perakende ve reçete mukabilinde olarak satışı munhasıran Eczacılar ve Eczaneler Kanununa tevfikan açılmış

eczanelerde yapılır. Eczacı ticarethaneleri yalnız eczanelere ve resmi müesseselere ve laboratuvarlara toptan satış yaparlar.

Madde 16 – Eczacı ticarethaneleri ve eczaneler veya müstahzarat laboratuvarları doğrudan doğruya İhbar İdaresinden alacakları uyuşturucu maddeler için her defasında Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletine müracaatla izin vesikası alırlar. İhbar İdaresince Vekalet tarafından verilmiş izin vesikası görülmedikçe hiç bir satış yapılamaz. Bu vesikalar üzerine yapılan satış miktarı ve tarihi kaydedildikten sonra İhbar İdaresince Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletine iade olunur.

Madde 17 – Eczacı ticarethaneleri her yaptıkları satış için eczane sahip veya mesul müdürü veya resmi müessese namına salahiyyetler zat veya müstahzarat laboratuvarı mesul müdüründen vesika alarak bu vesikalara beş sene müddetle saklarlar.

Madde 18 – Eczacı ticarethaneleri sahipleri ve mesul müdürleri uyuşturucu maddelerin varidat ve sarfiyatını gösteren defterler tutmağa ve bunlara muntazaman alıp satmaları uyuşturucu maddelerin miktarlarını ve satış tarihlerini ve kimlere sattıklarını kayda mecburdurlar. Eczane sahip veya mesul müdürleri Eczaneler Kanununun mahsus maddesi mucibince uyuşturucu maddelerden Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletince tayin oluncak cisimlerin alım ve satımını muntazam surette defterlere kaydederler. Bu defterlerin numunesi Sıhhat Vekaletince tertip olunur.

Madde 19 – Birinci maddede isimleri yazılan uyuşturucu maddeler haricinde olup ilmi tetkikat neticesinde mazarratı tebeyyün eden ve toksikomanı tevhit eyleyen diğer zihherlerin dahi, bu kanun hükümlerine tabi olacağı İcra Vekilleri Heyeti kararıyla Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaleti tarafından tayin ve ilan olunur.

Madde 20 – (Değişik: 17/6/1982 - 2683/1 md.)

Gümrüklerden ülkeye izinsiz sokulmaya çalışılan veya ülke içinde izinsiz satıldığı görülen ve her ne surette olursa olsun kanuni yetkisi olmayanlar yanında bulunan uyuşturucu maddeler, zabitanın, gümrük ve tekell memurlarının, sağılık ve sosyal yardım bakanlığı müfettiş ve müdürlerinin, hükümet tabiplerinin, sağılık ocağı tabiplerinin, hudut ve sahiller sağılık teşkilatı memurlarının herhangi birisi tarafından bir tutanak düzenlemek suretiyle zaptedilir. Gerek bunlar, gerekse izinsiz imal edilen veya ihraç edilmek istenirken Tekell İdaresi tarafından zaptolunanlar sahipleri belli olsun veya olmasın suç delili olarak Cumhuriyet Savcılığınca muhafaza altına alınırlar.

Zaptedilen uyuşturucu maddenin cins, vasıf ve miktarının kesin olarak saptanması amacıyla analizlere yetecek kadar örnek madde alınarak usulüne uygun şekilde ilgili laboratuvarlara gönderilir.

Uyuşturucu maddelerin kesin olarak raporları alındıktan sonra, bu maddelerin muhafazasına gerek görülmemesi halinde, yönetmelikte belirlenen usule uygun olarak alınacak örneklerin saklanması kaydıyla müsadereesine ilgili mahkemeye soruşturmanın her safhasında karar verilebilir.

Soruşturma veya kovuşturma esnasında müsaderesine karar verilen uyuşturucu maddeler gereği yapılmak üzere mühürlü olarak mahalli mülki amirliğe teslim edilir.

Soruşturma veya kovuşturma esnasında müsaderesine karar verilmeyenler ile örnek olarak alınan uyuşturucu maddeler ancak hükmün kesinleşmesinden sonra, sahibi belli olmayan cins, vasıf ve miktarları tespit edilmiş uyuşturucu maddeler ise müsadere kararı verildikten sonra mahalli mülki amirliğe teslim edilir.

(Ek: 27/2/2003-4819/1 md.) Yönetmelikte belirlenecek esaslar dahilinde, uyuşturucu madde arama köpeği eğitiminde kullanılmak üzere, ihtiyaç duyulacak cins ve miktarda uyuşturucu madde, İçişleri Bakanının talebi üzerine, İçişleri Bakanlığının ilgili bağlı kuruluşlarına; Millî Savunma Bakanının talebi üzerine Türk Silahlı Kuvvetlerine; uyuşturucu maddelerin tıbbî amaçlı olarak kullanılabilirliğini araştırmak üzere ihtiyaç duyulacak cins ve miktarda uyuşturucu madde ise Tarım ve Köyüşleri Bakanının talebi üzerine Tarım ve Köyüşleri Bakanlığının ilgili bağlı kuruluşlarına teslim edilir.

3491 sayılı Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun 27 nci maddesinin (F) fıkrası hükümleri saklıdır.

Madde 21 – (Değişik: 17/6/1982 - 2683/2 md.)

Müsaderesine karar verilen uyuşturucu maddeler, valinin görevlendireceği bir yetkilinin başkanlığındaki ve il savcısının veya yardımcısının nezaretçi olarak katıldığı heyet huzurunda imha edilir.

(Değişik: 27/2/2003-4819/2 md.) Uyuşturucu madde arama köpeği eğitiminde kullanılmak üzere İçişleri Bakanlığına ve Türk Silahlı Kuvvetlerine; tıbbî amaçlı olarak kullanılabilirliğini araştırmak için Tarım ve Köyüşleri Bakanlığına ihtiyaç duyulacak cins ve miktarda uyuşturucu maddenin teslimi, kullanımı, muhafazası ve imhası usulü ile ilgili hususlar Adalet ve Sağlık bakanlıklarının görüşü alınarak İçişleri, Millî Savunma ve Tarım ve Köyüşleri bakanlıklarınca altı ay içerisinde yürürlüğe konulacak bir yönetmelikte belirlenir.

Madde 22 – İkinci ve üçüncü maddelerde memnu olduğu yazılı olan müstahzar afyon ile esrar her nerede görülürse görülsün hemen zaptolunur ve bunlar hakkında da 20 ve 21 inci maddeler hükümleri tatbik olunur.

Madde 23 – (Değişik: 23/5/1990-3652/1 md.)

Lif, tohum, sap ve benzeri amaçlarla kenevir ekimi, Tarım Orman ve Köyüşleri Bakanlığının iznine tabidir. Bakanlık, bu gibi amaçlarla kenevir ekimi yapılacak yerleri tespit, ilan ve üretimini kontrol eder. Bu hususlara ait uygulama esasları, Tarım Orman ve Köyüşleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirlenir.

Her ne maksatla olursa olsun izinsiz olarak kenevir yetiştirmek yasaktır. İzinsiz yetiştirilen kenevir bitkisi, Tarım Orman ve Köyüşleri Bakanlığının teşkilatında görevli ziraat mühendislerinin, bunların bulunmadığı yerlerde ziraat teknisyenlerinin vereceği rapor üzerine mahallin en büyük mülki amirinin emriyle zabıta tarafından imha edilir veya ettirilir.

İmhada kullanılacak araç ve gereçler, Jandarma Genel Komutanlığı bütçesine konulacak ödenekten sağlanır. İmha dolayısıyla ortaya çıkan masraf, sonraki izinsiz ekim yapanlardan 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsil edilir.

(Değişik dördüncü fıkra: 23/1/2008-5728/77 md.) İzin belgesi almadan ya da izin belgesi almasına rağmen bilerek belgesinde belirtilen alandan fazla yerde veya izin belgesinde kayıtlı yerden başka yerde kenevir ekimi yapan kişi, elli günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır.

(Ek fıkra: 23/1/2008-5728/77 md.) Münhasıran esrar elde etmek amacıyla kenevir ekimi yapan kişi bir yıldan yedi yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu madde kapsamında ekim yapma ibaresinden, tohumun toprağa ekilmesinden ürünün hasadına kadarki süreç anlaşılır.

Madde 24 – (Değişik: 23/1/2008-5728/78 md.)

Uyuşturucu maddeleri 15 inci maddede zikredilenlerden başkalarına satan ecza ticarethaneleri sahip ve mesul müdürleri ile tabip reçetesi olmadan satan eczane sahip veya mesul müdürleri Türk Ceza Kanununun ilgili maddeleri uyarınca cezalandırılır.

Madde 25 – (Değişik: 23/1/2008-5728/79 md.)

17 nci maddede yazılı vesikaları almayı ihmal eden veya saklamayan yahut bu Kanunda zikredilen defterleri tutmayan ecza ticarethaneleri sahip ve mesul müdürlerine mahalli mülki amir tarafından beşyüz Türk Lirasından ikibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Madde 26 – Yirmi yedinci maddede zikredilen sebepten dolayı veyahut uyuşturucu maddelere ait kayıtları gayrimuntazam tuttuğundan dolayı mükerreren mahkûm olan ecza ticarethaneleri sahipleri ve mesul müdürleri Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaleti tarafından uyuşturucu maddeler alıp satmasından muvakkaten veya daimi olarak menolunabilirler.

Madde 27 – (Mülga : 23/1/2008-5728/578 md.)

Madde 28 – (Mülga: 26/7/1983 - 2867/28 md.)

Madde 29 – (Mülga : 23/1/2008-5728/578 md.)

Madde 30 – Bu kanun 2253 numaralı kanunun 18 inci maddesinde mer'iyeti yazılı 1369 numaralı kanunun hükümleri yerine ikame edilmiş ve mezkûr 1369 numaralı kanun ilga olunmuştur.

Uyuşturucu ve Psikotrop Madde Üretim ve Dağıtımının Önlenmesi

Ek Madde I – (Ek: 13/11/1996 - 4208/16 md.)

988 tarihli Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek I ve II Numaralı Tablolara ile bu Tablolara değişikliklerinde yer alan maddelerin imali, ithali ve ihracı, nakli, bulundurulması, alımı ve satımı Sağlık Bakanlığının iznine bağlıdır.

Yukarıdaki fıkraya göre izin verilirken ilgili kuruluşlardan görüş alınması ve izin verme esas ve usullerinin Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte gösterilmesi gerekir.

(Değişik üçüncü fıkra: 23/1/2008-5728/80 md.) Birinci fıkrada belirtilen maddelerden herhangi birini izinsiz imal, ithal ve ihraç edenler, nakledenler veya bulunduranlar, satın alanlar veya satanlara, mahallî mülkî amir tarafından onbin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Ayrıca, bu maddelerin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(Değişik dördüncü fıkra: 23/1/2008-5728/80 md.) Birinci fıkrada belirtilen maddelerden herhangi birini, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin imalatında kullanılmak amacıyla imal, ithal veya ihraç edenler, nakledenler veya bulunduranlar, satın alan veya satanlar, Türk Ceza Kanununun 188 inci maddesine göre cezalandırılır.

3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanun hükümleri saklıdır.

Geçici Madde 1 – (2313 sayılı Kanunun kendi numarasız muvakkat maddesi olup teselsül için numaralandırılmıştır.)

2253 numaralı kanunun muvakkat maddesi hükmüne göre yapılacak ham afyon ihracı bu kanunun 12 nci maddesi hükmünden müstesnadır. Şukadarki bu suretle yapılacak ihraçlar uyuşturucu maddeler inhisarı idaresince ihracın yapıldığından en çok bir hafta içinde Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletine bildirilir.

Madde 31 – Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 32 – Bu kanunun hükümlerinin icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.